

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **J. Ď.**, bývajúcej vo V., zastúpenej JUDr. Adrianou Sojkovou, advokátkou so sídlom v Dubnici nad Váhom, Námestie Matice slovenskej č. 1713, proti žalovanej **Rapid life životná poisťovňa, a. s.**, so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, IČO: 31 690 904, zastúpenej obchodnou spoločnosťou s názvom JUDr. Marin Timcsák, advokát, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Zámocké schody č. 2/A, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Martin Timcsák, **o určenie, že poistný vzťah trvá**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 16 C 237/2009, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2011 sp. zn. 17 Co 171/2011 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2011 sp. zn. 17 Co 171/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 21. marca 2011 č. k. 16 C 237/2009-414 určil, že poistný vzťah založený poistnou zmluvou UDP-K č. 5060100147 (ďalej len „poistná zmluva“) s dobou poistenia od 5.8.1999 do 5.8.2024, uzatvorenou medzi Prvou česko-slovenskou poisťovňou, a.s., IČO: 31 690 904, ako poistiteľom a J. Ď., nar. X., ako poistníkom a poisteným, trvá. Zároveň rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania. Výrok vo veci samej odôvodnil výsledkami vykonaného dokazovania, z ktorého vyvodil záver, že vzhľadom na tvrdenie žalovanej o zániku poistnej zmluvy, je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení, a že žaloba je dôvodná, pretože poistná zmluva nezanikla žiadnym

zákonným spôsobom, ani spôsobom upraveným v zmluve, resp. vo všeobecných poisťných podmienkach.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 30. novembra 2011 sp. zn. 17 Co 171/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol aj o trovách odvolacieho konania. Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie. Okrem iného namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.). K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa nej najmä tým, že odvolací súd v súvislosti s jej odvolacou námietkou o nevykonaní dôkazu vyžiadanim si správneho spisu Ministerstva financií Slovenskej republiky, obsahujúceho rozhodnutie tohto ministerstva č. j. 52/1024/1995 zo dňa 30.5.1995, v odôvodnení svojho rozsudku nesprávne konštatoval, že zo spisu nie je zrejmé, že by takýto dôkaz navrhovala, a že na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie, hoci v predmetnej veci to bolo potrebné predovšetkým z dôvodu, že súd prvého stupňa listinné dôkazy nevykonával v súlade s ustanovením § 129 O. s. p., keď ich neprečítal a ani neoboznámil.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníčkou konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.). V prejednávanvej veci je daná existencia takejto vady, a to vada vyplývajúca z ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod.).

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

V preskúmanvej veci je z obsahu spisu zrejmé, že žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe z 19.8.2009 navrhla vykonať dôkaz správnym spisom Ministerstva financií Slovenskej republiky č. j. 52/1024/1995, a to vyžiadanim si tohto spisu z archívu uvedeného ministerstva (č. l. 9 a opakovane aj 38 vyjadrenia, resp. č. l. 52 a aj 81 spisu). Napriek tejto skutočnosti odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že zo spisu nie je zrejmé, že by žalovaná takýto dôkaz navrhovala.

Podľa názoru dovolacieho súdu uvedeným postupom odvolacieho súdu bolo porušené právo žalovanej na presvedčivé odôvodnenie rozsudku vyplývajúce z ustanovenia § 157

ods. 2 O. s. p. a tým jej bola zároveň odňatá možnosť konať pred súdom. Za presvedčivé nemožno totiž považovať odôvodnenie, ktoré je v rozpore so skutočnosťou vyplývajúcou z obsahu spisu.

Zo spisu ďalej vyplýva, že súd prvého stupňa prejednal vec na pojednávaní dňa 21.3.2011. Napriek tomu, že v odôvodnení prvostupňového rozsudku je uvedené, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie aj listinnými dôkazmi, zápisnica z pojednávania zo dňa 21. 3. 2011 neobsahuje žiaden záznam o tom, že by listinné dôkazy boli vykonané spôsobom stanoveným v § 129 ods. 1 O. s. p., t. j. ich prečítaním alebo oznámením ich obsahu. Keďže uvedený procesný nedostatok v konaní pred súdom prvého stupňa nezakladal v zmysle § 221 O. s. p. dôvod na zrušenie prvostupňového rozsudku odvolacím súdom (tzv. iná vada konania), bolo povinnosťou odvolacieho súdu odstrániť tento nedostatok doplnením dokazovania riadnym vykonaním listinných dôkazov, z ktorých vychádzal prvostupňový súd, a to buď na odvolacom pojednávaní, alebo prostredníctvom súdu prvého stupňa s vytvorením možnosti účastníkov sa k nim vyjadriť. Pokiaľ odvolací súd takto nepostupoval, odňal žalovanej aj týmto spôsobom možnosť konať pred súdom.

Pretože odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť, neostalo dovolaciemu súdu iné, než rozsudok odvolacieho súdu pre tento procesný nedostatok zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. septembra 2012

JUDr. Rudolf Č i r ě , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová